

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2009. gada 29. janvārī*

Apvienotās lietas no C-278/07 līdz C-280/07

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bundesfinanzhof* (Vācija) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2007. gada 27. martā un kas Tiesā reģistrēti 2007. gada 13. jūnijā, tiesvedībās

Hauptzollamt Hamburg-Jonas

pret

Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb GmbH & Co. (C-278/07),

Vion Trading GmbH (C-279/07),

Ze Fu Fleischhandel GmbH (C-280/07).

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*],
tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], J. Makarčiks [*J. Makarczyk*], P. Kūris [*P. Kūris*] un
K. Toadere [*C. Toader*] (referente),

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretāre K. Štranca-Slavičeka [*K. Sztranc-Sławiczek*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 17. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb GmbH & Co.* vārdā — F. Grashofa
[*F. Grashoff*], *Rechtsanwältin*,

— *Vion Trading GmbH* vārdā — K. Landrijs [*K. Landry*], *Rechtsanwalt*,

— *Ze Fu Fleischhandel GmbH* vārdā — D. Ēle [*D. Ehle*], *Rechtsanwalt*,

— Čehijas valdības vārdā — T. Bočeks [*T. Boček*], pārstāvis,

— Francijas valdības vārdā — H. K. Grasijs [J.-C. Gracia], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — F. Erlbahers [F. Erlbacher] un Z. Maluškova [Z. Malušková], pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2008. gada 25. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

¹ Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 3. panta 1. un 3. punktu Padomes 1995. gada 18. decembra Regulā (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 1. lpp.).

² Šie lūgumi tika iesniegti šādās prāvās — *Hauptzollamt Hamburg-Jonas* [Hamburgas–Jonas Galvenā muitas pārvalde] (turpmāk tekstā — “*Hauptzollamt*”) pret *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb GmbH & Co.*, pret *Vion Trading GmbH* un pret *Ze Fu Fleischhandel GmbH* (turpmāk tekstā — “atbildētājas pamata lietās”) par eksporta kompensāciju atmaksu.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesības

3 Regulas Nr. 2988/95 preambulas trešajā apsvērumā ir noteikts, ka “[..] visās jomās jāapkaro darbības, kas kaitē Kopienų finansiālajām interesēm”.

4 Šīs regulas preambulas piektajā apsvērumā ir noteikts, ka “šai regulai atbilstošajos nozaru noteikumos paredzēta nelikumīga rīcība un ar to saistītie administratīvie pasākumi un sodi”.

5 Šīs pašas regulas 1. pantā ir noteikts:

“1. Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzībai ar šo tiek pieņemti vispārīgi noteikumi par vienvēda pārbaudēm un administratīviem pasākumiem un sodiem, kas saistīti ar Kopienų tiesību pārkāpumiem.

2. “Pārkāpums” nozīmē Kopienų tiesību normas pārkāpumu, ko rada kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība, kas kaitē vai varētu kaitēt

Kopienū budžetam vai to pārvaldītiem budžetiem: mazinot vai zaudējot ienākumus no Kopienū vārdā tieši izveidotajiem pašu resursiem vai veicot nepamatotus izdevumus.”

6 Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. un 3. punktā ir noteikts:

“1. Lietas noilguma termiņš ir četri gadi no 1. panta 1. punktā minētā pārkāpuma izdarīšanas brīža. Nozaru noteikumos tomēr var paredzēt īsāku laiku, kas nevar būt mazāks par trim gadiem.

Ja pārkāpums ir nepārtraukts vai vairākkārtējs, noilguma termiņš sākas dienā, kad pārkāpums beidzies. [..]

Noilguma termiņu pārtrauc kompetento iestāžu lēmumi, kas attiecas uz pārkāpumu izmeklēšanu vai iztiesāšanu un kuri konkrētajām personām darīti zināmi. Noilguma termiņš pēc katra pārtraukuma atsākas.

[..]

3. Dalībvalstis patur iespēju piemērot termiņus, kas ir ilgāki par [..] 1. punktā [..] paredzētajiem.”

7 Šīs regulas 4. panta 1. un 4. punktā ir noteikts:

“1. Pārkāpuma gadījumā nelikumīgi iegūtais labums atgūstams:

— uzliekot pienākumu samaksāt vai atmaksāt summas, kas nav samaksātas vai ir nelikumīgi saņemtas,

[..]

4. Šajā pantā paredzētie pasākumi nav uzskatāmi par sodiem.”

8 Regulas Nr. 2988/95 11. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*, kas notika 1995. gada 23. decembrī.

Valsts tiesības

9 Kā norādījusi iesniedzējtiesa, pamata lietu faktisko apstākļu rašanās laikā Vācijā nebija spēkā neviena specifiska noteikuma par noilguma termiņiem, kas attiektos uz administratīva rakstura prāvām par nepamatoti piešķirtām priekšrocībām. Tomēr gan Vācijas valsts pārvalde, gan tiesas pēc analogijas piemēroja vispārējās tiesībās

paredzēto 30 gadu noilgumu, kā tas ir paredzēts Vācijas Civilkodeksa (*Bürgerliches Gesetzbuch*) 195. pantā. Kopš 2002. gada šis vispārējās tiesībās paredzētais noilguma termiņš ir samazināts līdz trīs gadiem.

Pamata prāvas un prejudiciālie jautājumi

- 10 No iesniedzējtiesas lēmumiem izriet, ka 1993. gadā atbildētājas pamata lietās ir muitojušas liellopu gaļu, lai to eksportētu uz Jordāniju, un, pamatojoties uz to pieteikumiem, šajā sakarā saņēmušas eksporta kompensācijas avansa maksājumus. Pēc 1998. gada sākumā veiktajām pārbaudēm tika atklāts, ka patiesībā attiecīgās kravas tranzīta vai reeksporta procedūru ietvaros tikušas nosūtītas uz Irāku.
- 11 Šādos apstākļos *Hauptzollamt* ar 1999. gada 23. septembra lēmumu (lieta C-278/07) un 1999. gada 13. oktobra lēmumu (lietas C-279/07 un C-280/07) pieprasīja attiecīgo eksporta kompensāciju atmaksāšanu.
- 12 Tāpēc atbildētājas pamata lietās šos lēmumus pārsūdzēja *Finanzgericht Hamburg* [Hamburgas Finanšu tiesā]. Tiesa šīs prasības apmierināja ar pamatojumu, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punktā paredzētais noilguma noteikums nepieļauj attiecīgo atmaksu, jo tā tika pieprasīta vēlāk nekā četrus gadus pēc strīdīgajiem eksporta darījumiem.

- 13 *Hauptzollamt* par šiem *Finanzgericht* lēmumiem iesniedza iesniedzējtiesā kasācijas sūdzības “Revision”.
- 14 Konstatējusi, ka pārņemtie pārkāpumi attiecas uz periodu pirms Regulas Nr. 2988/95 pieņemšanas, *Bundesfinanzhof* [Federālā Finanšu tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus, kas vienādi formulēti visās trijās lietās no C-278/07 līdz C-280/07:

- “1) Vai [...] Regulas Nr. 2988/95 [...] 3. panta 1. punkta pirmās daļas pirmajā teikumā reglamentētais noilguma termiņš ir piemērojams arī gadījumos, ja pārkāpums ir izdarīts vai beidzies, pirms stājusies spēkā minētā regula?
- 2) Vai minētajā punktā reglamentētais noilguma termiņš vispār ir piemērojams tādiem administratīviem pasākumiem kā pamatojoties uz pārkāpumu piešķirtas eksporta kompensācijas atgūšana?

Gadījumā, ja uz šiem jautājumiem tiktu atbildēts apstiprinoši:

- 3) vai ilgāku termiņu, ko saskaņā ar Regulas [...] Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu dalībvalsts var noteikt, drīkst piemērot arī gadījumos, ja šāds ilgāks termiņš bijis noteikts dalībvalsts tiesībās, pirms vēl tika pieņemta minētā regula? Vai šādu ilgāku termiņu var piemērot arī gadījumos, ja tas nebija paredzēts specifiskā tiesiskajā regulējumā par eksporta kompensācijas atgūšanu vai par administratīvajiem pasākumiem vispārīgi, bet gan izrietēja no attiecīgās dalībvalsts vispārējā tiesiskā regulējuma (pamatnoteikumiem), kas ietver visus noilguma gadījumus, kuri nav specifiski reglamentēti?”

- 15 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2007. gada 30. jūlija rīkojumu lietas no C-278/07 līdz C-280/07 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesa vajadzībām, kā arī sprieduma taisīšanai.

Ievada apsvērumi

- 16 Vispirms, runājot par argumentiem, ko atbildētājas pamata lietās izvirzījušas, lai apšaubītu iesniedzējtiesas konstatētos faktus, īpaši attiecībā uz tām pārmestā pārkāpumu esamību, jāatgādina, ka Tiesai nav jānoskaidro fakti, kas attiecas uz pamata lietas risinājumu. Tiesai dalītās kompetences ietvaros starp Kopienas un valsts tiesām ir pienākums ņemt vērā prejudiciālo jautājumu faktisko un tiesisko kontekstu, kāds tas ir definēts iesniedzējtiesas lēmumā (šajā sakarā skat. 2003. gada 13. novembra spriedumu lietā C-153/02 *Neri*, *Recueil*, I-13555. lpp., 34. un 35. punkts, kā arī 2008. gada 17. jūlija spriedumu lietā C-347/06 *ASM Brescia*, Krājums, I-5641. lpp., 28. punkts).
- 17 Līdz ar to prejudiciālie jautājumi ir jāizskata *Bundesfinanzhof* noteikto fakti ietvarā.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par otro jautājumu

- 18 Ar otro jautājumu, kas ir jāizskata vispirms, *Bundesfinanzhof* būtībā jautā, vai Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais noilguma termiņš ir piemērojams ne tikai sodiem, bet arī administratīviem pasākumiem.
- 19 Minētā tiesa vēlas gūt apstiprinājumu, ka šajā noteikumā izmantotais “lietas” jēdziens vienādi attiecas uz visiem valsts iestāžu veiktajiem pasākumiem saistībā ar pārkāpumu un ka tādēļ tas neattiecas vienīgi uz pasākumiem, kuru rezultātā var noteikt administratīvu sodu Regulas Nr. 2988/95 1. panta 1. punkta nozīmē.
- 20 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka Regulas Nr. 2988/95 1. panta 1. punkts ievieš “vispārīgus noteikumus par vienveida pārbaudēm un administratīviem pasākumiem un sodiem, kas saistīti ar Kopienu tiesību pārkāpumiem” un kuru nolūks, kā tas izriet no šīs regulas trešā apsvēruma, ir “visās jomās apkarot darbības, kas kaitē Kopienu finanšu interesēm” (2004. gada 24. jūnija spriedums lietā C-278/02 *Handlbauer*, Krājums, I-6171. lpp., 31. punkts).
- 21 Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir paredzēts lietu iztiesāšanas noilguma termiņš, ko sāk skaitīt no pārkāpuma izdarīšanas brīža, kur pārkāpums saskaņā ar šīs regulas 1. panta 2. punktu ir “Kopienas tiesību normas pārkāpums, ko

rada kāda saimnieciskās darbības subjekta rīcība vai nolaidība, kas kaitē vai varētu kaitēt Kopienu budžetam [..]" (iepriekš minētais spriedums lietā *Handlbauer*, 32. punkts).

22 Tāpēc pretēji īpaši Francijas valdības un Eiropas Kopienų Komisijas apgalvojumiem no tā izriet, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkts ir piemērojams gan pārkāpumiem, par kuriem tiek noteikts administratīvs sods šīs regulas 5. panta nozīmē, gan pārkāpumiem, kuru sakarā tiek veikts administratīvs pasākums šīs regulas 4. panta nozīmē, proti, pasākums, kura mērķis ir nepamatoti saņemtā labuma atgūšana, kam turklāt nav soda rakstura (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Handlbauer*, 33. un 34. punkts).

23 Tādēļ uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais noilguma termiņš ir piemērojams tādiem administratīviem pasākumiem kā eksporta kompensācijas, ko eksportētājs ir nepamatoti saņēmis paša pieļauta pārkāpuma dēļ, atgūšana.

Par pirmo jautājumu

24 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa jautā, vai Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētā četru gadu noilguma norma ir piemērojama arī pārkāpumiem, kas ir izdarīti vai beigušies pirms šīs regulas stāšanās spēkā.

- 25 Vispirms ir jānorāda, ka līdz Regulas Nr. 2988/95 pieņemšanai Kopienu likumdevējs nebija paredzējis nevienu noilguma normu, kas būtu piemērojama tādu priekšrocību atgūšanai, ko saimnieciskās darbības subjekti nepamatoti saņēmuši savas rīcības vai nolaidības dēļ, kas kaitē vai varētu kaitēt Kopienu budžetam vai to pārvaldītiem budžetiem.
- 26 Tādēļ līdz Regulas Nr. 2988/95 pieņemšanai Kopienu tiesību neesamības gadījumā strīdi par nepamatoti saskaņā ar Kopienu tiesībām pārskaitītu maksājumu piedziņu bija jāizskata valsts tiesām, piemērojot savas valsts tiesības, tomēr ievērojot Kopienu tiesībās noteiktos ierobežojumus, lai valsts tiesībās paredzētā kārtība nepamatotā atbalsta atgūšanu nepadarītu praktiski neiespējamu vai pārmērīgi grūtu un lai to piemērošana būtu nediskriminējoša salīdzinājumā ar procedūrām, kas ir noteiktas tāda paša veida nacionālo strīdu izšķiršanai (2002. gada 19. septembra spriedums lietā C-336/00 *Huber, Recueil*, I-7699. lpp., 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 27 Pieņemot Regulu Nr. 2988/95 un it īpaši tās 3. panta 1. punkta pirmo daļu, Kopienu likumdevējs tomēr ir paredzējis ieviest vispārēju noilguma normu, kas ir piemērojama šajā jomā un ar kuru tas ir paredzējis, no vienas puses, noteikt minimālu visās dalībvalstīs piemērotu termiņu un, no otras puses, liegt iespēju piedzīt nepamatoti saņemtus Kopienu budžeta maksājumus, ja ir pagājis četru gadu termiņš pēc to pārkāpumu izdarīšanas, kas ir saistīti ar strīdīgo maksājumu.
- 28 No tā izriet, ka kopš Regulas Nr. 2988/95 spēkā stāšanās datuma dalībvalstu kompetentās iestādes četru gadu laikā principā var piedzīt visas no Kopienu budžeta nepamatoti saņemtās priekšrocības, izņemot nozarēs, kurās Kopienu likumdevējs ir noteicis īsāku termiņu.

- 29 Runājot par tāda veida priekšrocībām, kas no Kopienu budžeta nepamatoti saņemtas tādu pārkāpumu dēļ, kas tikuši izdarīti pirms Regulas Nr. 2988/95 stāšanās spēkā, jākonstatē, ka, pieņemot šīs regulas 3. panta 1. punktu un neierobežojot šī panta 3. punktu, Kopienu likumdevējs ir noteicis tādu vispārēju noilguma normu, ar kuru tas brīvprātīgi līdz četriem gadiem ir samazinājis periodu, kurā dalībvalstu iestādēm, rīkojoties Kopienu budžeta vārdā un interesēs, ir vai būtu jāatgūst šādas nepamatoti saņemtas priekšrocības.
- 30 Tomēr, ievērojot tiesiskās drošības principu, Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmās daļas piemērošanai nevajadzētu ļaut šīs valsts iestādēm piedzīt parādus, kas radušies pirms šīs regulas stāšanās spēkā un kuriem noilgums jau iestājies saskaņā ar valsts tiesību normām par noilgumu, kuras ir piemērojamas attiecīgo pārkāpumu izdarīšanas dienā.
- 31 Runājot par parādiem, kas radušies valsts noilguma normas ietvaros, kā, piemēram, pamata lietās, un kuriem vēl nav iestājies noilgums, Regulas Nr. 2988/95 stāšanās spēkā sekas ir tādas, ka, piemērojot šīs regulas 3. panta 1. punkta pirmo daļu, šādam parādam noilgums principā iestājas pēc četriem gadu termiņa, ko sāk skaitīt no pārkāpumu izdarīšanas dienas.
- 32 Šādos apstākļos, piemērojot šo normu, visi maksājumi, ko saimnieciskās darbības subjekts nepamatoti saņēmis tāda pārkāpuma dēļ, kas izdarīts pirms Regulas Nr. 2988/95 stāšanās spēkā, principā ir uzskatāmi par noilgušiem, ja vien četriem gadu laikā kopš šāda pārkāpuma izdarīšanas nav pieņemts neviens apturošs akts, kas saskaņā ar šīs regulas 3. panta 1. punkta trešo daļu ir tāds akts, kas ir darīts zināms konkrētajai personai, to ir pieņēmusi kompetentā iestāde un tas attiecas uz šāda pārkāpuma izmeklēšanu vai iztiesāšanu.

33 No tā izriet — ja pārkāpums ir izdarīts kā pamata lietās 1993. gadā un 30 gadu noilguma valsts normas ietvaros, uz šādu pārkāpumu attiecas vispārējā Kopienu norma par četrus gadus noilgumu un tādēļ tam noilgums iestājas 1997. gadā atbilstoši 1993. gada pārkāpuma precīzajam izdarīšanas datumam, tomēr tas neierobežo dalībvalstīm saglabāto iespēju saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu paredzēt ilgākus noilguma termiņus.

34 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka tādos apstākļos kā pamata lietās Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais noilguma termiņš:

— ir piemērojams pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šīs regulas stāšanās spēkā;

— to sāk skaitīt no attiecīgā pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Par trešo jautājumu

35 Ar savu trešo jautājumu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, pirmkārt, vai dalībvalstīm saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu saglabātā iespēja piemērot ilgāku noilguma termiņu nekā paredzēts šī paša panta 1. punktā, var attiekties uz noilguma normu, kas jau bija spēkā pirms minētās regulas pieņemšanas. Otrkārt, minētā tiesa jautā, vai šādam ilgākam termiņam ir jāizriet no specifiska valsts tiesību noteikuma par

eksporta kompensāciju atgūšanu vai par administratīviem pasākumiem vispārīgi, vai arī šāds termiņš var izrietēt arī no vispārējā tiesiskā regulējuma noteikuma.

- 36 Tādos apstākļos kā pamata lietās, kur saimnieciskās darbības subjektiem pārmestie pārkāpumi tikuši izdarīti 1993. gadā 30 gadu noilguma valsts normas ietvaros, kā tas ir konstatēts šī sprieduma 33. punktā, šādu pārkāpumu dēļ nepamatoti saņemtajiem maksājumiem, ja vien nav apturoša akta, noilgums iestājās 1997. gadā ar nosacījumu, ka dalībvalsts, kurā pārkāpumi tika izdarīti, nav izmantojusi Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktā piedāvāto iespēju.
- 37 No iesniedzējtiesas lēmumiem izriet, ka pamata lietās kompetentās valsts iestādes attiecīgo eksporta kompensāciju atmaksāšanu ir pieprasījušas ar 1999. gada 23. septembra lēmumu (lieta C-278/07) un 1999. gada 13. oktobra lēmumiem (lietas C-279/07 un C-280/07).
- 38 No tā izriet, ka attiecīgo maksājumu noilgums principā būtu jāuzskata par izpildītu saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzēto vispārējo četru gadu noilguma normu.
- 39 Taču pēc šīs regulas stāšanās spēkā Vācijas Civill kodeksa 195. pantā noteikto 30 gadu noilguma termiņu Vācijas tiesas ir turpinājušas piemērot darbībām, kas ir vērstas uz saimnieciskās darbības subjektu nepamatoti saņemtu kompensāciju atgūšanu.

- 40 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktā ir minēts, ka dalībvalstis “patur” “iespēju” piemērot noilguma termiņus, kas ir ilgāki nekā šī panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais termiņš.
- 41 No Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punkta formulējuma izriet, ka šis noteikuma mērķis nav paredzēt dalībvalstīm iespēju ieviest noilguma termiņu, kas ir ilgāks nekā šī panta 1. punkta pirmajā daļā noteiktais. Minētajā 3. punktā ir skaidri atzītas dalībvalstu tiesības saglabāt ilgāku noilguma termiņu, kāds bijis šīs regulas spēkā stāšanās dienā.
- 42 No tā izriet, ka saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu dalībvalstis, pirmkārt, var turpināt piemērot ilgākus noilguma termiņus, kas jau pastāvējuši minētās regulas pieņemšanas dienā, un, otrkārt, ieviest jaunas noilguma normas, paredzot šādus termiņus pēc minētās dienas.
- 43 Runājot par jautājumu, vai šiem valsts tiesībās paredzētajiem noilguma termiņiem ir jābūt specifiski noteiktiem valsts noteikumā, kas ir piemērojams attiecībā uz eksporta kompensāciju atgūšanu vai arī vispārīgi attiecībā uz administratīviem pasākumiem, jānorāda, ka Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punkta formulējumā nav nevienas norādes, kas uz šādu jautājumu sniegtu skaidru atbildi.
- 44 Protams, minētās regulas 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir noteikts, ka nozaru noteikumos var paredzēt īsāku termiņu par četriem gadiem, bet tas nevar būt mazāks par trim gadiem. Taču tas ir jautājums par šādu Kopienas līmenī pieņemtu nozaru tiesiskā regulējuma noteikumu, kā to apstiprina šīs regulas preambulas piektais apsvērums, un nevis par nozaru valsts tiesisko regulējumu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Handlbauer*, 28. punkts).

- 45 Turklāt Regulā Nr. 2988/95 nav noteikts informācijas vai paziņojuma mehānisms par dalībvalstu izmantoto iespēju paredzēt ilgākus termiņus saskaņā ar šīs regulas 3. panta 3. punktu. No tā izriet, ka Kopieniu līmenī nav paredzēts nekāds kontroles veids ne attiecībā uz izņēmuma noilguma termiņiem, ko dalībvalstis piemēro saskaņā ar šo noteikumu, ne attiecībā uz nozarēm, kurās tās šādus termiņus ir nolēmušas piemērot.
- 46 Līdz ar to Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu nevar interpretēt tādējādi, ka dalībvalstīm šī noteikuma kontekstā šādi ilgāki noilguma termiņi ir jāparedz specifiskā un/vai nozares tiesiskajā regulējumā.
- 47 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz trešo jautājumu ir jāatbild, ka ilgāki noilguma termiņi, kurus dalībvalstis saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu var turpināt piemērot, var izrietēt no vispārējā tiesiskā regulējuma noteikumiem, kas jau bijuši spēkā pirms šīs regulas pieņemšanas.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 48 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēti lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) **noilguma termiņš, kas ir paredzēts Padomes 1995. gada 18. decembra Regulas (EK, Euratom) Nr. 2988/95 par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību 3. panta 1. punkta pirmajā daļā, ir piemērojams tādiem administratīviem pasākumiem kā eksporta kompensācijas, ko eksportētājs ir nepamatoti saņēmis paša pielāuta pārkāpuma dēļ, atgūšana;**

- 2) **tādos apstākļos kā pamata lietās Regulas Nr. 2988/95 3. panta 1. punkta pirmajā daļā paredzētais noilguma termiņš:**
  - **ir piemērojams pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šīs regulas stāšanās spēkā;**

  - **to sāk skaitīt no attiecīgā pārkāpuma izdarīšanas dienas;**

- 3) **ilgāki noilguma termiņi, kurus dalībvalstis saskaņā ar Regulas Nr. 2988/95 3. panta 3. punktu var turpināt piemērot, var izrietēt no vispārējā tiesiskā regulējuma noteikumiem, kas jau bijuši spēkā pirms šīs regulas pieņemšanas.**

[Paraksti]